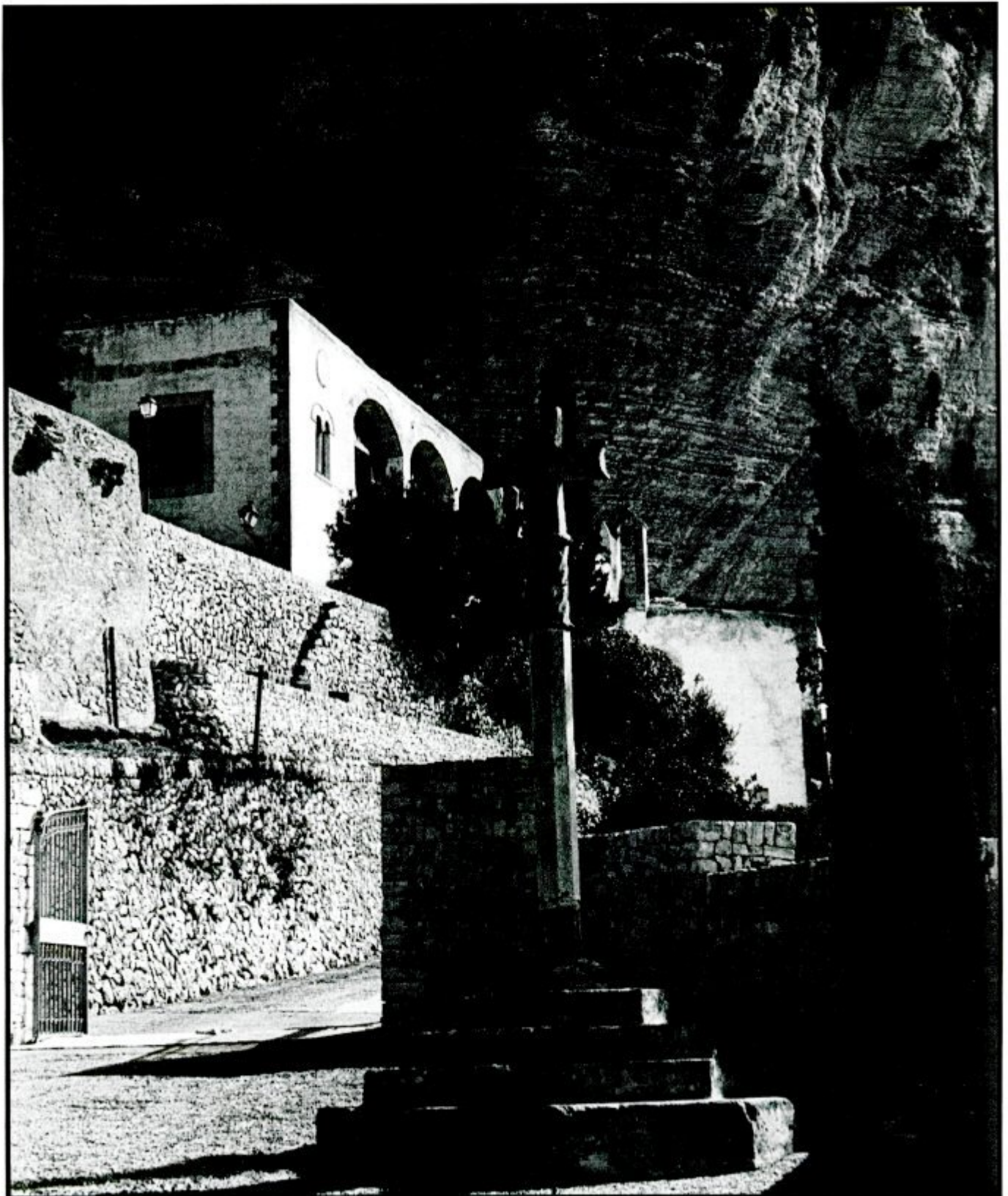

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 196 - ABRIL DE 1997

EDITORIAL

UN PATRIMONI EN PERILL: ELS NOSTRES OCELLS.

A la xerradeta del mes passat amb en Toni de Porgatori, aquest ens parlava, entre altres coses, de la disminució dels ocells que volen pels nostres camps, en citava una sèrie que segons les seves observacions pràcticament han desaparegut i xifrava en un 90% la minva que s'ha produït en no molts anys.

Deixant de banda si és exagerat o no el tant per cent que apuntava en Toni, és evident que tots els de certa edat hem pogut comprovar per foravila, per les nostres garrigues i pinars, l'escassetat d'ocells. No cal ser especialment entès en la matèria per adonar-se'n i poder posar uns exemples. Heu vist en aquests darrers temps moltes cademereres? ¿Heu tengut oportunitat d'escoltar cantúries de pinsans o de rossinyols? ¿I què me'n deis dels ropits que indefectiblement es trobaven a qualsevol redol de mates o ullastres defensant el seu territori? ¿No s'acosta al 90% la disminució d'oronelles en aquests trenta o quaranta darrers anys?

Els exemples poden multiplicar-se. Tots hem sentit les queixes dels caçadors davant les dificultats de matar una cega, que s'està convertint en una peça difícilíssima. ¿Creis que quedaria una sola perdiu si no fos per la repoblació que se'n fa? Però això de repoblar només es pot fer amb unes poques espècies, i encara quan hi ha negoci pel mig. Ens agradaria saber què pensen i quins comptes fan els caçadors de tords i si ja tenen pensat que mataran quan s'acabin els tords, és a dir, d'aquí a molt poc. Perquè les possibilitats que sobrevisquin en quantitat respectable són cada vegada més remotes.

Hi ha casos en què el motiu de la baixada és evident. La caça que s'ha fet i es fa de determinades espècies, una caça implacable, inclement, té un final ineludible a curt termini: només una protecció seriosa pot resultar positiva, com va passar amb les merles que es varen refer bastant després de protegir-les uns anys.

Altres casos són més difícils. Hi ha ocells petits que també s'han caçat massa com a animals de companyia -els que canten bé- i també amb finalitats culinàries. Però així mateix han contribuït a la seva desaparició els pesticides, el DDT, les fumigacions per combatre la processonària, les sequeres, etc. Potser les rates també han proliferat més i han destruït més nierons. El cert és que, entre unes coses i altres, un patrimoni importantíssim s'està fent malbé, amb l'agreujament que passa gairebé inadvertit per a persones molt preocupades -amb raó- pel perill d'extinció de les balenes o els tigres.

LA NOSTRA PORTADA: *La xerradeta d'aquest mes és amb na Francisca i en Sebastià de Gràcia. Per això hem cregut oportú il·lustrar la portada amb aquesta magnífica fotografia del Santuari de la qual n'és autor en Jaume Vanrell.*

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf: 66 50 42 / 27 25 76

Fax 12 50 44

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Mecanografien: Mireia Mulet i Guillem Vanrell

Col·laboren: Pere Mulet, Joan Trobat, Joan Mulet, Biel Bibiloni, Biel Sastre, Miquel Fiolet, Xesc Oliver, Víctor Andreu, Víctor Mulet, Miquel Serra, Antònia Ma Mulet, Catalina Martorell, Jaume Jaume, Miquel Molleta, Biel Majoral, Agrupació Fotogràfica d'Algaida.

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

CALAIX DE SASTRE

RISSANI

"Els lleures dels meus passeigs quotidians, sovint els han omplert contemplacions encisadores, de les quals em sap molt de greu haver perdut el record. Fixaré amb l'escriptura les que encara em puguin venir; cada vegada que les rellegeixi me'n tornarà el gaudi". Rousseau, home il·lustrat del segle XVIII, feia aquestes meditacions perquè no disposava de la fotografia com a estimulant de la memòria; nosaltres, menys il·lustrats però més tecnificats, sí que en disposam. Per això, en llegir la crònica de l'acte al diari, una oportuna revisió de l'àlbum de fotos m'ha permès viatjar de bell nou: Rissani, un poblet al sud del Marroc, una taca de verd oasi al mig del desert, famós pel seu mercat d'ases i someres; centenars d'aquests dòcils i caparruts animals a l'espera de comprador. Mai no havia vist tants de personatges somerils junts!

Ara, tampoc no els he vists, però m'ham arribat els seus bramuls: miracles de la tecnologia. La fira se celebrava a un dels hotels de més bona anomenada de Palma; per això, segurament no m'hi convidaren i, per tant, no hi vaig anar. Llàstima. El periodista Miquel Payeras al *Diari de Balears* en conta meravelles. Dòcils, em semblaren els animalets de Rissani, i així ho he escrit; els d'aquí no ho són tant i pegaren més d'una bramada i remenada de cua. A més, al Marroc encara no han descobert les delícies de la revolució tecnològica, i res no impedeix a la somerada prendre amb tranquil·litat el sol del matí, del migdia i de la tarda (o hauria d'haver escrit "de s'horabaja"?). Idò, aquí ja hem arribat a l'època de la frissor, i si no ve qui ha de fer la barrina, l'anam a cercar. L'estrella de la nostra fira fou un poltre, a qui tant li és trotar per la serra de Collserola com per les planures mesetàries; l'important és que el cavalluin, i millor si els genets encalcen glòries imperials que creuen haver perdudes.

Després que el cavall jove hagués fet unes quantes alçades de cul que deixaren admirada la concurrència, arribà l'inevitable, la pregunta fatal: "I es mallorquí i es català, que són sa mateixa llengua?", demanà un participant a la fira que es feia passar per beneit, perquè ell prou que estava segur de conèixer sobradament la resposta. Però el poltre, que tenia més pèls de llest que de boig, volgué esquivar l'obstacle; recordà les paraules sàvies de Leonardo Sciascia: "I a més, no és que la veritat no sigui bona, però de vegades fa tant de mal que callar-la no és culpa sinó mèrit", pegà uns botets i...

Just quan començava la seva majestuosa desfilada, li descobriren els orígens, la paraula prohibida, el dimoni Lucifer, que és el general de tots els dimonis: "En català, pega els bots en català!". "I a damunt, cobra! Pocavergonya!". "Els catalans, no els haurien de deixar sortir de la serra de Catalunya". Els ases i someres de Rissani, els pobres, encara deuen estar empeguïts dels seus cosins germans de Mallorca. L'exòtic, el colorista Marroc... ¿Han pensat els responsables del govern balear que la fira someril, ben promocionada, pot ésser un bon reclam per guanyar nous mercats al turisme europeu? Ja tenen eslògan: "De Rissani, someres; i de Mallorca, canyelles; de Rissani, palmeres; i de Mallorca, gonelles". Però, reconec que se'n podrien fer moltes altres combinacions.

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Els qui van com al.lots amb sabates noves són els de la Delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear. Ens han dit que han anat a un parell de reunions per preparar la diada del 13 d'abril, a Lluç, i ha resultat que Algaida fou la primera delegació que es va constituir, i, sobretot, mai ha deixat d'organitzar actes de tot tipus. En paraules del president de Ciutat, es mereix un premi a la constància.

El suport de més de dos-cents socis ha estat essencial; encara que molts dels socis, com per tot, siguin "passius"; el fet que cada any, durant 25, hagin agafat el seu carnet amb el calendari sens dubte ha ajudat els responsables a seguir endavant. Naturalment hi ha hagut altes i baixes. Hi ha baixes curioses, com les que se'n van "perquè ells no són polítics", i generalment són els qui més en fan, de política. Altres se n'han anat per "no finançar un determinat partit polític", quan una de les característiques de l'Obra és la diversitat en tots els aspectes: polític, cultural, social, econòmic,... La defensa de la nostra llengua i la nostra cultura és l'única premisa.

Segons comentaven un parell de membres de la Junta de l'Obra Cultural, els qui més mal fan són aquells que han fet feina, a vegades molta feina, dins l'entitat i després, per motius personals, o de matisos d'actuacions, o divergències amb la política cultural de Ciutat, o per qualsevol altre detall no massa important, se n'allunyen, i la critiquen. Diuen que fan feina des de fora, pel seu compte; però no pensen en el mal que fan i els arguments que donen als qui voldrien la desaparició de l'Obra Cultural, tant d'Algaida com de Ciutat.

Per mi hem començat massa seriosos aquest mes. Es veu que això d'escriure aquesta plana durant la Setmana Santa fa meditar més que de costum. Per cert, vos heu fixat que, en general, la gent no parla de la Setmana Santa sinó de les vacances de Setmana Santa? I, ara que parlem de coses de l'església, ens han dit que enguany el rector no va renyar la gent que feia festa durant la processó del Ram. Això sí, el silenci, durant l'ofici, i el recolliment foren totals; que és com ha d'esser.

La festa de presentació de la Penya Mallorquinista a Algaida ens han dit que fou un èxit, amb participació de Banda de Música i xeremiers, i molta gent que hi acudí, no sabem si pel sopar o per donar suport al Mallorca. Hi hagué gent futbolera que no hi anà perquè tenia un sopar; és d'esperar que la crida per nous socis tenguí un bon efecte. Encara que la gent, fins i tot la més encesa, comença a estar cansada de futbol: ara ja en tenen cada dia per televisió, i tots els masses fan mal.

Ens han dit que ha acabat la primera fase del torneig de truc. Ja diuen que la feina de gust no cansa, i així és. Pensau que durant unes deu setmanes vuitanta persones han anat religiosament cada dimarts, tant si plovia com si feia fred, a fer les dues p'artides assenyalades. N'hi havia que, abans de jugar, feien una bona sopada; i no vos dic si hi jugaven alegres. Naturalment sempre hi ha qualcú que té qualque feina, o mal de queixal, i no pot fer la seva partida. Però han estat molts pocs els "fallos", segons han dit els organitzadors.

Ara ja tenim queixes pel contrari. ¿Vos ne recordau que a l'hivern tothom es queixava de massa aigua, que tot estava embassat, que no es podien llaurar les finques...? Idò ara ja ho veis, fa dos mesos que no plou, i els sembrats es moren. I un dia que plou, a Ciutat cauen cent litres, i a Algaida dos. Haurem de treure el Sant Crist gros per fer rogatives si segueix així.

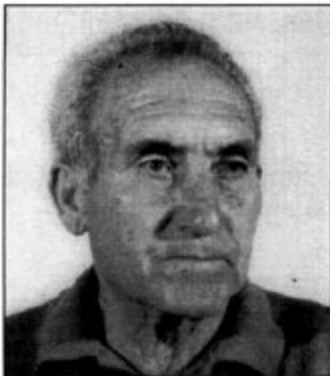
Com veis, no hem parlat de la reforma de Sa Plaça. Tornam molt prudents. I no és que no hi hagi comentaris, i de tot color, sobre les obres. El que haurieu de fer és pegar una ullada a ES SAIG de desembre del 95, número 180, i mirar la maqueta que es va exposar al públic. Comparau amb el resultat... Ara bé, les faroles sí que en general han agradat molt a la gent.

De les Normes Subsidiàries hem procurat no parlar-ne, per prudència també. El problema, per qualcú, de tenir una revista local amb més de 16 anys d'existència és que el que es diu queda escrit. I si heu acudit a ES SAIG per mirar la maqueta de Sa Plaça, reculau un poc més, al número 170, febrer del 95, i veureu com l'editorial, sempre moderat, ja parla de la necessitat del les NNSS "per impedir desastres... i arbitrietats". Al mateix número el nostre Ajuntament informa de la seva exposició pública una vegada "aprovades inicialment el 30-11-94". Plou poc, però ja ha plogut de llavors ençà.

L'altre dia un ens parlava de l'alt nivell econòmic que ha assolit el nostre poble, malgrat els comentaris destructius que diuen que el nostre Ajuntament no fa res per afavorir la creació d'un polígon industrial, o per treure més solars o trasts a la venda... I no endevinaríeu mai en què es va fixar aquest: idò en una nova moda que ha arribat darrerament a Algaida: passejar els cans i les cusses, fermats, pels carrers i voltants del poble. Evidentment, són cans i cusses amb "pedigrí" que diuen, de races escollides i amb papers que demostren la seva noblesa canina. Això era impensable fa uns anys en què els cans servien per guardar, per caçar o, en altres casos, per fer companyia. Ara ja és un signe de distinció tenir, i passejar, un d'aquests animals pels nostres carrers.

UN SORD

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Bernat Puigserver
Llompart. Vam morir dia 13
de març als 82 anys

Francisca Vanrell Fullana.
Ens deixà dia 15 de març.
Tenia 73 anys

NAIXEMENT

Pere Antoni Bibiloni
Mulet, fill de Gabriel i
Mireia. Va nèixer dia 14
de març.

Solucions als mots encreuats.

Horitzontals: 1. metafísica. 2. inici.
ocàs. 3. nopals. 5. 7. 4. olorosa. no.
5. rol. 9. roar. 6. igole. biva. 7.
tagened. od. 8. a. ipilagne. 9. raerc.
rest. 10. i. sàssoles.

Verticals: 1. minoritari. 2. enòloga.
a. 3. tipologies. 4. àcar. lepra. 5.
filogènics. 6. i. ss. el. 5. 7. so.
arodaró. 8. ics. oi. gel. 9. ca. ravonse.
10. astoradets.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

VISITA AL DELEGAT DEL M.E.C.

El passat dia 19 de març, el Batle d'Algaida, el Director del col.legi Pare B. Pou i la Presidenta i una Vocal de l'Associació de Pares i Mares visitaren el Delegat a Balears del Ministeri d'Educació i Ciència per tractar tot un seguit de qüestions relacionades amb el col.legi P. Pou d'Algaida.

A l'esmentada reunió es va acordar que el Delegat del MEC i els seus tècnics visitarien del centre escolar algaidí en un curs termini de temps.

A més, hem d'afegir que tant per part del Batle com per part dels Representants del col.lectiu escolar, es va fer saber al Delegat que l'obra més urgent és la d'acabar d'executar el projecte existent de millora de la xarxa elèctrica de l'edifici Pare B. Pou.

VETLADA DE GLOSAT

El passat divendres, dia 22 de març, va tenir lloc a Algaida una Vetlada de Glosat organitzada pel Club de Pipers d'Algaida. L'acte va fer les delícies del públic assistent que pogueren escoltar com tota la colla de glosadors externs i l'algaidí Jaume Juan "Toledo" mantengueren un divertit glosat de picat. La vetlada comptà, també, amb la participació del nin Jaume Català, que demostrà ser un glosador de bona casta, i en va fer la presentació glosada,

tant de l'acte com dels glosadors participants en Llorenç Antich "Móra".

La vetlada, que comptava amb el patrocini de l'Ajuntament d'Algaida, rebé la col.laboració de la Banca March i de Sa Nostra.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

El passat dia 19 de març acabà el termini de presentació d'obres al Certamen Literari de Castellitx 1997. Enguany s'han presentat un total de 91 treballs (43 en la modalitat de poesia, 31 de narració curta, 14 de glosat i 3 d'investigació), fet que pressuposa un rècord de participació.

El proper mes us n'ampliarem l'informació i detallarem el nom dels treballs guardonats amb la Rosa d'Or de la Pau.

PRESSUPOST MUNICIPAL PER A L'ANY 1997

L'Ajuntament Plenari aprovà inicialment, en sessió extraordinària el passat 25 de març, amb els vots favorables del PSOE, l'abstenció del PSM i Independents i amb el vot en contra del PP, el pressupost municipal per a l'any 1997 que puja a 273.357.057 PTA.

PLA MIRALL

L'Ajuntament Plenari, el passat dimarts dia 25 de març, va aprovar la sol.licitud d'inclusió dels següents projectes al Pla MIRALL amb els vots favorables de l'equip de govern i l'abstenció de la resta.

Els projectes són els següents:

Adicional a la Reforma de sa Plaça d'Algaida: 3.889.880 PTA.

- Canvi de les barreres del cadafal
- Instal.lació de papereres
- Canvi de les faroles
- Reestructuració de voravies
- Col.locació de mobiliari urbà
- Senyalització horitzontal i vertical

Restauració de la Creu de Randa:
3.008.888 PTA

- Canvi de l'ubicació de la creu
- Embelliment de la zona de la creu
- Prohibició del trànsit rodat

Marquesina aturada transport públic:
715.051 PTA

Restauració façana de la Casa de la Vila:
3.847.619 PTA

Alineació de vivendes al carrer de Palma:
3.525.637 PTA

Paviments i infraestructures del Municipi d'Algaida: 45. 393.820 PTA

- Reforma i nova construcció de voravies a Algaida, Pina i Randa
- Millores xarxa elèctrica
- Empedrat de la zona de la font de Randa
- Rehabilitació de la Creu del Mirador de Pina
- Restauració dels marges de la zona de Randa
- Empedrats de les creus de terme, etc.

El total de totes aquestes actuacions té un pressupost total de 60.380.895 PTA

SOL.LICITUD D'INCLUSIÓ AL PLA PILOT DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

L'Ajuntament Plenari va aprovar per unanimitat sol.licitar al Govern Balear la inclusió del Municipi d'Algaida al Programa pilot de Normalització Lingüística.

Els objectius que es pretenen són la retolació i senyalització en llengua catalana dels edificis públics del Municipi, retolació i senyalització de camins i llocs d'interès i suport al Certamen Literari de Castelletx. El pressupost total del projecte ascendeix a 2.078.019 PTA que estaria finançat, en cas que s'acceptàs la inclusió, un 80% pel Govern Balear i un 20% per l'Ajuntament.

PRESENTACIÓ DEL NÚMERO 3 DE LES PLAGUETES D'HISTÒRIA I CULTURA

El dimarts 1 d'abril, dia de la festa de la Pau de Castelletx, està previst es presenti el número 3 de la publicació periòdica Plaguets d'Història i Cultura titulada *La Razón i Esquitxos. Premsa periòdica a Algaida durant la Segona República Espanyola. 1931-1932*. Aquest tercer número de la publicació que edita l'Ajuntament d'Algaida ha comptat amb el suport de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell Insular de Mallorca i reproduïx una selecció d'articles del setmanari *La Razón* i el setmanari *Esquitxos*, dues publicacions que s'editaren al nostre Municipi just començada la Segona República Espanyola. El contingut és una mostra de l'ambient polític i social que es respirava a la nostra vila que ens pot ajudar a conèixer, una mica més, el nostre passat recent.

SABEU **ON** ÉS?

El nom científic de "l'arbre" de la fotografia d'avui és *Pistacia lentiscus*. Els entesos en botànica diran que la mata no és un arbre, sinó un arbust i tenen raó; però, ah que amb aquestes exagerades dimensions de la soca, ho sembla? (O ho semblava, perquè la foto ja té un parell d'anys; ara la podem veure ben exsecallada). El diccionari defineix la **mata** com una planta terebintàcia del gènere *Pistacia*, de soques tortuoses, fulles petites de vuit fulloles allançades amb el peciol alat, flors purpurines i fruit en drupa. / **Mata llenrisquera**: la que produeix llenrisca. / **Mata gallinera** o **mata mosquera**: varietat de mata que es fa molt gran i davall la qual se solen colgar les gallines. / **Mata escrita**: varietat típica del massís de Randa caracteritzada pels gravats que presenten les seves fulles, semblants a signes orientals, als quals vulgarment s'atribueix un origen miraculós relacionat amb els treballs científics i apostòlics de Ramon Llull.

Topònim: "*Es Debaixador d'es Matar d'Albenya*": senderol de caçadors situat a Xaloc del massís de Randa, que enllaça el tros de garriga, anomenat així per l'abundància d'aquests arbusts, amb la cresta cimatera del Puig. / "*La Mata*": vila situada a la comarca castellonenca de Morella. "*El rector de la Mata, una espardenyà i*

una sabata": dita vulgar dels pobles veïns quan volen empipar els maters.

Llinatge: (Mata) existent a Artesa de Segre, Igualada, Valls, Barcelona, etc. A Mallorca hi ha la variant plural, *Mates*. Exemple: el nostre president, conegut com en *Màtigues*, per la peculiar manera de fer segons quins verbs subjuntius plurals ("*vénguigues*", "*estiguigues*", etc.)

Refranyer: "*Les mates tenen ulls i les parets orelles*": es diu per indicar que quan manco ens ho pensam, hi ha qui ens veu o ens escolta. "*No és mala la mata que en surten dos conills*": es diu referint-se a alguna cosa de la qual provenen dos profits o dues sorts.

Cançó:
Una mata llenrisclera
que dins Can Basseta hi ha;
n'hi ha mitja de borrera
qui p'es racons sempre va.

Pista: Només direm que des del costat d'aquesta mata gegant es pot contemplar una magnífica perspectiva de Randa i de la seva contrada.

Solució del mes passat: El forat d'es moix que vos mostrarem està situat a la façana de Ca Na Maria Palema, del carrer d'Es Sitjar.

M. F.

DUES POSTALS ECOLOGISTES

Honorable Sr,

Com a ciutadà/ana de Mallorca som conscient de l'impacte que ocasionen els residus en el medi quan s'incineren o s'aboquen incontroladament.

SEGELL

També som conscient dels avantatges ambientals del reciclatge, el compostatge i la reducció dels residus, i per això vull col·laborar activament en la recollida selectiva de les meves deixalles.

Però la infraestructura i la normativa són encara insuficients: no tenim plantes de compost ni de triatge, ens manquen contenidors als carrers per fer una acceptable separació en origen, i el Pla de Residus vigent només permet la incineració.

És necessari i urgent que la vostra Conselleria modifiqui el Pla Director de Residus perquè se prioritzi la reducció en origen, la recollida selectiva, el reciclatge i el compostatge, i se contempli el tancament de la incineradora.

Hble. Sr. Conseller
Conselleria de Medi Ambient
del Govern Balear
Avda. Gabriel Alomar i Villalonga, 33
07006 PALMA

Vull reciclar tant com es pugui!!

Nom i llinatges:

DNI:

Signatura:

PLATAFORMA CONTRA LA INCINERADORA DE SON REUS (GOB)

Distingit Senyor,

La Llei d'Espais Naturals, una de les aspiracions populars més sentides, fou aprovada l'any 1991. El seu objectiu bàsic és la preservació de les àrees naturals i rurals de les Balears.

SEGELL

Han passat sis anys d'ençà que se va aprovar aquesta llei i per la seva manca de compliment continua la degradació dels espais naturals i rurals teòricament protegits (xalets il·legals, pedreres, camins, carreteres, tales, etc.). A més no s'han desenvolupat els plans prevists a la llei.

Davant això, el/la qui firma exigeix que el Govern Balear desenvolupi la Llei a fi de garantir la conservació dels espais naturals i insti els Ajuntaments a fer-la complir estrictament.

Hble. Sr. Jaume Mats
President del Govern Balear
Llotja de Mar, 3
07012 PALMA

Nom:

Firma:

GRUP BALEAR D'ORNITOLOGIA I DEFENSA DE LA NATURALES (GOB)

ELS LECTORS ESCRIUEN

Estimats lectors d'ES SAIG:

Som un grup d'alumnes que cursam 3r de BUP a l'IES Lluçmajor.

Vosaltres us demanareu, què hi feim aquí?

Donc a l'optativa de Tècniques de la Informació hem realitzat un treball sobre Premsa Forana, i encara que tan sols hi ha una algaïdina al nostre grup, ens hem decidit per aquesta revista.

Per fer aquest treball hem seguit un guió:

-Hem estudiat les diferents seccions que té la revista i hem comprovat que n'hi ha unes de fixes, unes altres que no ho són i unes que tenen una regularitat determinada.

-Hem observat que hi ha dues seccions que van en pseudònim: "M'han dit que diuen" i "Calaix de Sastre".

El que més ens ha estranyat és que aquesta revista no té publicitat, al contrari de la majoria de publicacions de Premsa Forana.

Amb aquest treball hem pogut saber també què era antigament un saig i quina relació té amb la revista. És una de les publicacions locals més antigues de Mallorca, ja que es va editar per primera vegada l'any 1980.

Trobam que té una missió molt important, que és que el poble s'identifiqui amb ella i també té una influència bastant gran pel que fa a la normalització lingüística.

Marian Garrido
Magdalena Capellà
Bàrbara Manresa
Mònica Garcia

SERP

ELS LECTORS ESCRIUEN

Un grup de veïns del poble, els sotasignants d'aquest escrit, EXPOSA:

Que, davant els insistents rumors donant per fet que els carrers Metge Verger, Joan Alcover, Antoni Maura i un sector de Cavallers, ben aviat es convertiran en carretera o via de cintura per descongestionar el centre urbà, volem manifestar de manera respectuosa, però contundent, la nostra disconformitat amb aquesta mesura, que es basa en els següents arguments:

Primer: Al nostre parer, traslladar el greu problema circulatori als carrers abans esmentats no és una solució adequada; és allò que se'n diu "desvestir un sant per vestir-ne un altre". Les excuses que es volen fer servir dient que els problemes que han patit uns durant tants anys, ara els sofresquin uns altres, només serveixen per disfressar les mancances de visió de futur dels nostres dirigents. Al cap i a la fi, la solució proposada per l'Ajuntament no resol els problemes de circulació del centre, perquè els carrers citats són també centre urbà.

Segon: Estam convençuts que s'hauria de seguir un model de via de cintura semblant al fet a Sineu, per exemple, allunyant-la del casc urbà i no caure ens els mateixos errors que els llucmajorers, que feren les primeres fases de via de cintura adossades al casc urbà. Basta veure que en el darrer tram executat, que connecta la carretera d'Algaida a Lluçmajor amb la de Palma, han hagut de rectificar en el sentit que nosaltres exposam.

Tercer: Per tant, d'acord amb l'exposat anteriorment, proposam que la nova via de cintura segueixi un traçat que no passi pel casc urbà. Tant podria ser que la nova via partesqui des de la carretera de Lluçmajor en direcció cap a la part alta del camp de futbol, fins a enllaçar amb el camí de Ses Vinyes (eixemplat). Com, per la part de ponent, enllaçar des del mateix punt de la carretera de Lluçmajor amb el camí de Muntanya.

Quart: Qualsevol de les dues alternatives que proposam suposa un cost econòmic, ja ho sabem, però en tots dos casos partim de la idea d'utilitzar un camí ja existent, a fi de causar els mínims perjudicis als veïnats i propietaris. Pensam que l'Ajuntament ha de tenir visió de futur i proposar solucions serioses i valentes que facin del nostre poble un lloc acollidor i tranquil.

Per tot això, pregam que es tinguin en compte les nostres opinions i se solucioni la problemàtica abans exposada, de no passar la via de cintura pels carrers del casc urbà.

Algaida, 9 de març de 1997

IL·LIM. SR. BATLE DE L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA

(Segueixen un centenar de firmes)

PINA

TEMPS de panades, robiols, crespells i frit de mè. Temps de dinar en família i de besar mans als majors, encara que aquest és un costum que s'ha perdut. Temps de religiositat exultant, viscuda amb molta intensitat per uns i de passada per altres. Temps de funcions religioses diàries, processons, benediccions i solpàs per les cases i carrerons del poble, per les possessions, pañeres d'ous, dobbers pels ciris de les processons i dins el poal d'aigua beneïda pels escolanets, avui per desgràcia tot això desaparegut al nostre poble i a molts. Temps de caraputxes, monsirineus, bons i mals lladres, cofradies, penitents descalços i fent de Bon Jesús, amb el suplici de portar la creu i les cadenes pels carrers del poble. Temps de massoles, cants de passió i de recolliment. Temps d'imatges enclavades i davallaments, imatges ploroses, cares de resignació. Temps de cirials, fanals, Vera Creu, banderes, vestits morats dels capellans, altars sense mantells, nus. Temps d'alegria el dia de Pasqua, amb la missa solemne i la processó de l'Encontrada, temps de resurrecció, de repicar de campanes i de les tres capades, joves i al.lotes que porten les banderes i les imatges, vestits nous d'alegria moltes vegades d'estreno. Temps de feina per les monges i capellans per tenir-ho tot a punt, perquè no falli res i tot surti com any rere any l'hem vist fer als nostres pares i padrins, amb una mescla de religió i tradició on és difícil destriar el llinard que les separa. Cada un sabia el paper que li pertocava fer, hi havia famílies responsables d'aquella funció o d'aquella altra i s'anava transmetent de generació en generació. Temps de pancaritats, amb berenades dins la natura, putxos i ermites, llocs a l'aire lliure, al començament de la primavera. Això era i en certa manera encara és la Setmana Santa i el temps de Pasqua, que emplea un petit lloc dins les vivències i els records nostres i que conforma un petit racó dins el cor i la nostra història particular que ens ha tocat viure ara i avui dins la gran història dels humans.

EXCURSIÓ que férem un grup d'una vintena de pineros i lloritans pels indrets més bells, emblemàtics i significatius del torrent de Pina. A la foto d'en Joan Amengual podeu apreciar tota l'esponera i verdor de les plantes i arbres de la vora del torrent a Son Campà; en Joan no hi és perquè per fer la foto es va ficar descalç i arromangat tall de genolls dins el torrent, però valgué la pena.

Anàrem a devora Castelltix a veure pràcticament on neix un braç del torrent en una petita síquia; després pegàrem un salt fins al Puig Moltó, vérem els arbres de la vora i seguirem amb un altre salt fins al molí de Son Campà i d'allà continuàrem vorera vorera fins a Ruberts, passant pel molí d'aigua, els pontets i síquies d'abastiment dels cabdals als molins i de desaigua fins a retornar al torrent mare, els petits pontets de carro o per travessar a peu d'una a l'altra banda del torrent, els ullastres i els arbres que acompanyen a cada vora el torrent, les colles d'ànneres que es preparen per fer el niu i la remor a estones i el tranquil córrer de l'aigua per dins el llit del torrent feren que fos una passejada molt agradable i relaxant.

FONT, projecte per restaurar i adecentar els empedrats de les dues baixades a sa font, exposat al centre social i sanitari de can Lluís; l'empedrat farà uns escalons amples i suaus a cada vorera i enmig delimitarà una baixada talment la dels carros i animals que anaven a cercar aigua o a abeurar. La porxada de les piques de rentar es farà amb bigues de fusta i canyissada i es llevarà el ciment que es va posar al terra, i segons com quedi el trispol de davall es conservarà o s'empedrarà de bell nou. Barreres noves de forjat a l'hort, restauració de les piques i el safareig. Un projecte global de restauració d'aquest indret tan nostre, respectuós amb l'entorn i conservant i mantenint el que hi ha fet.

POLLS, oms i altres arbres de la font i de l'hort han estat excecallats per Sefobasa i els han fet un tractament per intentar evitar que es morin ja que estan afectats, com a la resta d'Espanya, per una malaltia. Esperem que es puguin salvar.

XESC OLIVER

QUAN BUFA LA TRAMUNTANA

El bandolerisme a Mallorca durant els segles setze, desset i devuit estava bastant arrelat. L'esclafament de les Germanies per les tropes imperials. La segona dècada del setze dóna peu a una gran quantitat de bandejats tot al llarg i ample de l'illa. La forta repressió dels vencedors es deixa sentir per tot arreu del territori, la falta de l'element més necessari per sobreviure i els augments dels impostos posaven els forans en una situació insostenible.

Com que la fam fa fer coses, no és estrany que la gent es tiràs a la rata pilla i després, perseguits per la injustícia, s'havien de refugiar a les muntanyes de sa serra com a vertaders proscrits.

Ja ha plogut molt de llavors ençà, la vida ha canviat molt, però segueix havent-hi gent que li agrada un poc allò que no és seu, qualca damunt els demés; això no vol dir que hagin de botar dins un corral a robar un pollastre o dins una tanca per un anyell o un porc. Hi ha moltes maneres de matar puces.

Sembla que avui en dia, a la feina, ningú mira prim. Entre els abusos, la poca paraula i no complir el que s'ha estipulat, es posa el pagador en una situació bastant compromesa, quedant fotut per tot vent i encara, a damunt, una rialleta. Posaré un parell d'exemples.

L'altre dia un mecànic de cotxes es queixava perquè un "xorís" li havia entrat dins el quarto-oficina i li havia fotut unes mils de pessetes, quan a mi, com a client seu, allà on hi havia una hora i mitja de feina tallant gruixat me n'hi havia clavades tres.

Un taxista es queixava -i amb raó- del poc empar que tenen davant un possible atracador; mentrestant, ell va cobrar a uns estrangers per anar a Santa Ponça la meitat més del que realment valia.

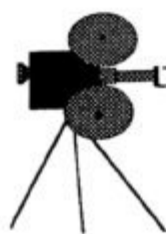
Un picapedrer treia foc pels queixals perquè li havien fotut una alternadora i un parell d'eines més i ell apuntava més hores de les que feia i a mitjan horabaixa els seus hores ja feien paletes netes cercant una cosa que no havien perdut, o sia, les sis.

Un "xaletero" també es queixava perquè havia trobat potades per dins els seus arbres fruiters, i ell venia d'omplir una senalla de tomàtiques de mig quilòmetre lluny i ell venia d'omplir un paneret de figues coll de dama d'allò més guapo que hàgiu vist mai.

Sa madona d'un bar a un parell de clients que anaven un poc orela de mul va cobrar-los dues vegades, i no sense voler.

I davant aquestes endemeses a un no li queda més remei que aguantar el temporal, però la pregunta queda en l'aire: I ES LLADRE, QUI ÉS?

EN BERNAT

FOTOGRAMA A FOTOGRAMA

El lloc, un punt imprecís a la sala fosca. L'acció, un raig de llum il·luminant la pantalla, i la vida comença a córrer a 24 fotogrames per segon. ACCIÓ!!!

"Quantes aventures queden? Fer pel·lícules és una d'elles. Es necessita amor, passió i obsessió. Sortir amb el teu equip i fer quelcom que saps que pot ser bo, no saps com de bo, però tens l'esperança que serà genial". Així definia la seva feina, la seva vida, el productor Saul Zaentz en el moment de rebre el premi Irvin Thalberg de l'Acadèmia d'Arts i Ciències Cinematogràfiques de Hollywood. Era el passat 24 de març, en el Shrine Auditorium de Los Angeles, quan el responsable de films com *ALGUIEN VOLÓ SOBRE EL NID DEL CUCO*, *AMADEUS*, *LA INSOPORTABLE LEVEDAD DEL SER*, *JUGANDO EN LOS CAMPOS DEL SEÑOR* o la més recent i oscaritzada *EL PACIENTE INGLÉS* rebia la màxima distinció amb la qual la indústria nordamericana reconeix la labor dels productors de cine.

Amor, passió i obsessió... i doblers. Fer pel·lícules, reconstruir la vida a la realitat bidimensional del cinema, és una aventura carregada d'èpica i melodrama. Una aventura que no té fi i en la qual l'important és no arribar-hi mai, mantenir la lluita constant contra els elements -artístics i econòmics-, viure la professió com la vida mateixa. I és que el que volia expressar Saul Zaentz era precisament que les pel·lícules es fan des del cor i no des de la butxaca. I ho diu tot un productor, l'encarregat d'aportar els doblers per fer possible el projecte i controlar que la despesa no superi el pressupostat.

Una aventura feta d'amor, passió, obsessió i doblers. El melodrama, el més humà dels gèneres cinematogràfics. La passió de viure i el conflicte de fer-ho possible. Fer les pel·lícules que un vol i trobar el suport econòmic necessari per dur-les endavant.

No és d'estranyar, idò, que en aquesta 69 Edició dels Oscar l'Acadèmia hagi optat pel cinema anomenat "independent" enfront del depenent dels grans estudis de Hollywood. La totpoderosa indústria del cine reconeix així la labor duta a terme per persones que prenen les pel·lícules com el que realment són: un gran acte d'amor. Espectador i pel·lícula, còmplices un de l'altre, s'entreguen en una apassionada orgia de llum i de so.

EL PACIENTE INGLÉS, una producció de Saul Zaentz nominada en 12 apartats dels Oscar, va ser guardonada amb 9 estatuetses d'orades: a la millor pel·lícula, director (Anthony Minghella), actriu secundària (Juliette Binoche), fotografia (John Seale), direcció artística, so, muntatge, música (Gabriel Yared) i vestuari. La segueix *FARGO*, una producció d'Ethan Coen dirigida pel seu germà Joel, amb dues estatuetses: el millor guió original i actriu (Frances McDormand). I no podem oblidar la meravellosa *SHINE* per la qual el seu protagonista, Geoffrey Rush, ha estat premiat amb l'Oscar al millor actor. Totes elles, *EL PACIENTE INGLÉS*, *FARGO* i *SHINE*, representen el triomf del cinema independent, allunyat de modes i exigències dels grans estudis. És el triomf de l'amor, la passió i l'obsessió per fer cine, una de les grans aventures de la vida i el millor i més gran melodrama mai filmat.

JOAN CARLES PALOS

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

Fotografia de Joan Jaume Alomar

Titoieta Ràdio

EMISSORA MUNICIPAL D'ALGAIDA

1987

Enguany Titoieta Ràdio celebra el 10è aniversari.

1997

I ho fa amb un conjunt d'actes lúdico-culturals que hem titulat

10

10 anys en dansa.

ANYS

Es desenvoluparan durant els mesos d'abril i de maig.

en dansa

Et convidam ha participar-hi.

① dissabte 19 d'abril a les 22h a l'antic escorxador d'Algaida

FESTA·CONCERT amb l'actuació dels grups

HOLLOWLIFE · SÍDROME DE STOKOLMO

TURMIX ASESINO · OPRIMITS · VÍCTIMAS

entrada gratuïta

② divendres 25 d'abril a les 21'30h al casal Pere Capellà d'Algaida

CONFERÈNCIA

ELS OCELLS A LA CULTURA POPULAR

a càrrec de MIQUEL RAYÓ escriptor i naturalista

entrada gratuïta

③ dimecres 30 d'abril a les 22h a l'església parroquial d'Algaida

CANT ESPIRITUAL NEGRE amb el grup

THE WHISPERS

entrada gratuïta

4 divendres 9 de maig a les 22h al casal Pere Capellà d'Algaida
VIVIAN CAOBA amb el nou espectacle

SUPERNATURAL

entrada 500 pessetes · aforament limitat

5 divendres 16 de maig a les 21'30h al casal Pere Capellà d'Algaida
CONFERÈNCIA

COM SERÀ LA MALLORCA DEL SEGLE XXI?

a càrrec de PERE A. SALVÀ catedràtic de geografia humana
 entrada gratuïta

6 dissabte 24 de maig a les 19h a la plaça d'Algaida
BALLADA POPULAR amb l'actuació del grup

MÚSICA NOSTRA

entrada gratuïta

7 dissabte 31 de maig a les 21'30h al casal Pere Capellà d'Algaida
SOPAR CONCURS

cal presentar un plat per a 4 persones a punt de menjar

PREMIS ALS MILLORS PLATS DOLÇ I SALAT

apunteu-vos abans del 30 de maig a les oficines de la casa de la vila
 telèfon 12 50 76

Amb el suport de:

Consell Insular
de Mallorca

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

"SA NOSTRA" Obra Social i Cultural

EL DIA DEL MUNDO
DE BALEARES

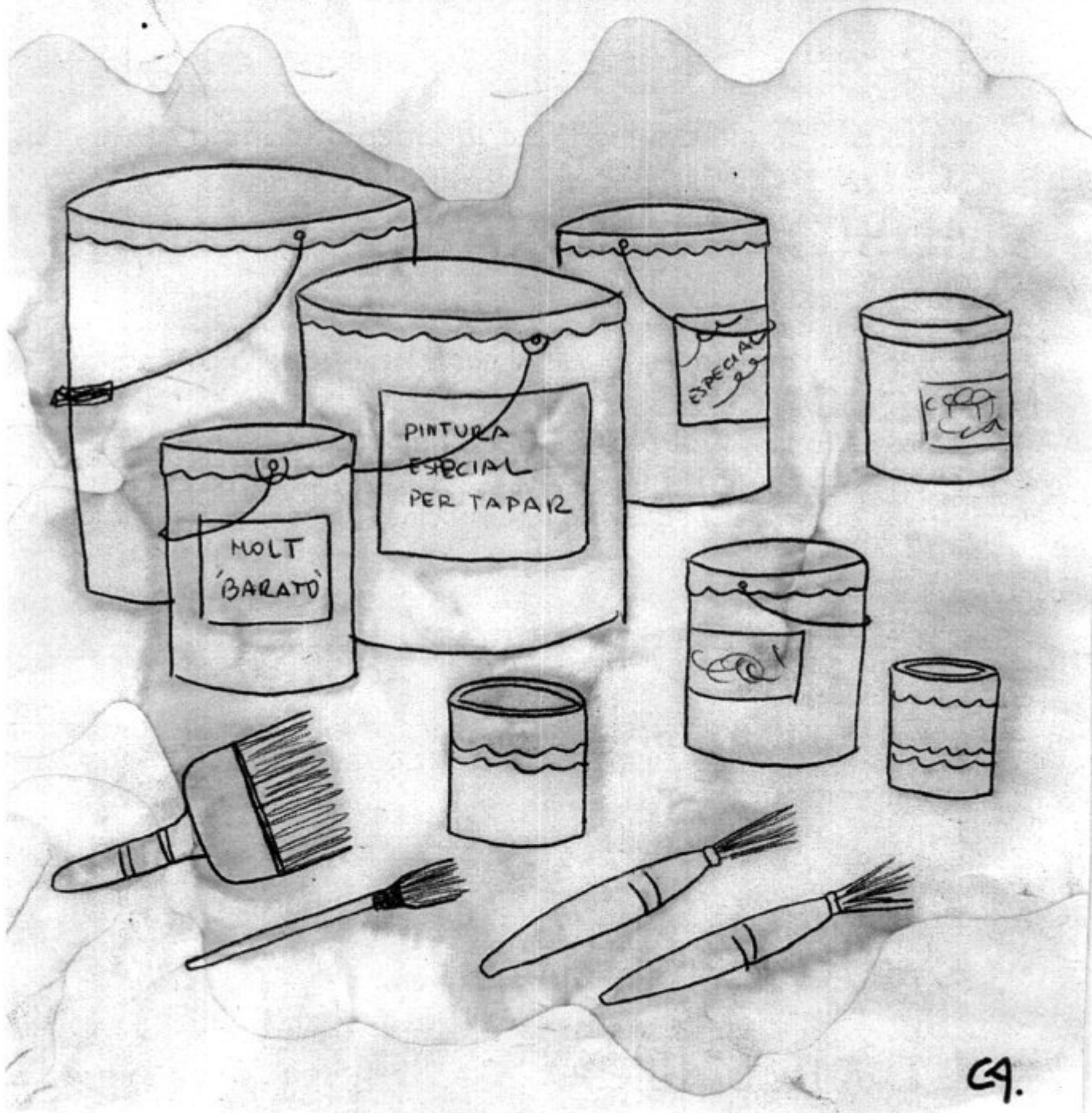
1987

1997

10

ANYS
en dansa

GRAN OFERTA DE PINTURES.

CA.

Pàgina de l'Església

PARRÒQUIA SOLIDÀRIA D'ALGAIDA

«*Realment el Senyor ha ressucitat, al-leluia!*»

TRIBUNA

L'Eucaristia, sacrament de l'amor

• PERE-JOAN LLABRÉS •

El manament més gran en la primera Aliança i també en la nova és estimar. Estimar a Déu amb tot el cor i amb tota l'ànima, estimar a Déu, que és Amor, amb tota la vida. I estimar el proïsme, donant, entregant, si cal, la vida per ell. D'aquest amor fins a l'extrem, Jesús no n'és solament predicador, sinó model viu. Viu i demostra la seva relació filial única amb el Pare, dóna la vida per nosaltres perquè nosaltres aprenguem a donar-la pels germans (1 Jo 3, 16).

Tot aquest amor simbòlicament és expressat a l'Eucaristia, per voluntat, per institució de Jesús quan es disposava a oferir la vida per amor. Simbòlicament, és a dir sacramentalment: eficaçment. Instituí el memorial de la seva Pasqua -la més gran manifestació de l'Amor- perquè totes les generacions cristianes, compartint el pa de la vida, la taula de l'amor, aprenguéssim a viure estimant de veres l'estil de Jesús.

Sense l'amor del Pare, sense l'amor de Jesucrist, sense l'amor en el cor dels fills de Déu, que és l'Esperit Sant, no podem entendre l'Eucaristia: que és abans de tot acció de gràcies per tot l'amor que el Pare ens ha donat en Jesucrist. D'aquest amor en feim memòria i suplicam que l'amor pel qual Jesús s'entrega a la Passió, umpli el nostre cor pel foc de l'Esperit Sant.

La reflexió sinodal ens fa revisar les nostres Misses. L'Eucaristia de cada diumenge, acció de gràcies per l'Amor, memòria de l'Amor, súplica de l'Amor, ens ha de fer comprendre i assaborir com Déu ens ha estimat i ens ha d'empènyer a ajustar la nostra vida a l'amor de Jesús. El manament primer ha de tenir el seu motor i font en el sacrament principal que Jesús, per amor, ens va deixar.

AGENDA

Formació cristiana per a tots

• Continua el cicle *Celebrar la fe, sacraments, signes d'esperança* organitzat conjuntament per les parroquies solidàries de Montuïri, Porreres, Sant Joan i Algaida. El pròxim dimecres, 16 d'abril a les 21,30 hores, a la residència de Porreres, Mn. Llorenç Lladó, rector de Felanitx, parlarà novament de l'Eucaristia.

Cursets prematrimonials

• El pròxim curset es farà el 21 d'abril, a les 21,30 hores, a la casa rectoria de la parròquia d'Algaida.

Baptismes

• Es celebren el segon diumenge de cada mes, horabaixa. I cada diumenge a la missa de les 12 del migdia.

Tómbola

• La comissió pro-obres de l'església d'Algaida vol donar les gràcies a tothom per la gran participació del poble d'Algaida a la tómbola que va obrir les portes el passat diumenge del ram. D'aquí poc temps informarem dels doblers aconseguits amb aquesta iniciativa.

Concert de cant espiritual negre

• Titoieta Ràdio enguany fa 10 anys. Per això, ha organitzat un concert de godspell amb el grup *The Whispers*. Es farà el pròxim dimecres 30 d'abril a les 22 hores a l'església d'Algaida. Aquest concert està patrocinat per l'obra social i cultural de Sa Nostra.

RECICLA!

Tots en traurem profit

5. Paper i cartró (2)

El paper, un invent xinès d'ara fa 1890 anys, ha estat un vehicle fonamental per transmetre la cultura humana. La fabricació de pasta de paper no és un procés senzill i necessita de l'explotació racional del bosc. Ara no podríeu llegir aquestes planes si no s'haguessin tallat arbres; però aquestes mateixes planes, en si mateixes, també són una font de pasta de paper.

La fibra cel·lulòsica, que s'obté majoritàriament de la fusta dels arbres, constitueix la matèria primera per fabricar el paper. La segona font important és el mateix paper usat. El reciclatge de paper de cada vegada pren més importància en la fabricació de paper. Segons un informe d'ASPAPEL (Associació Nacional de fabricants de pasta, paper i cartró), s'ha previst que, mentre la fabricació de paper a partir de la fibra cel·lulòsica creixerà en un 35% l'any 2010, la fabricació a partir del paper reciclat augmentarà un 158%. Així, l'any 2010, més del 50% de la fibra utilitzada en la producció de paper serà del paper reciclat.

Els beneficis del paper reciclat són molts:

- Disminució del consum d'aigua en un 85%.
- Disminució de la necessitat de fibres vegetals verges.
- Disminució de la contaminació atmosfèrica i de la contaminació de l'aigua.
- Disminució del consum d'energia en un 65%.
- Disminució del volum de residus municipals. El 25% en pes de les nostres deixalles és paper i cartró.
- Disminució de les importacions de fusta i de paper vell d'altres països, cosa que representa milers de tones cada any.

4 apunts interessants

1. Cal no barrejar amb el paper reciclable:

- papers bruts: mocadors, torcabagues...
- paper d'alumni, paper de fax.
- papers engomats, plastificats, encerats.
- grapes, clips, elements metal·lics.

2. En el procés del reciclatge del paper, la separació de la tinta es porta a terme mitjançant l'addició d'un sabó biodegradable i la injecció d'aire per crear bombolles a les quals s'adhereix la tinta. La tinta es concentra i es transporta a un centre tractador.

3. El rendiment del paper vell és alt, d'un 90% aproximadament, enfront del 50% del rendiment cel·lulòsic de la fusta.

4. La proporció de paper vell en el producte definitiu és de l'ordre del:

- 100% en el paper reciclat.
- 27'2% en el paper de diari.
- 7'5% en la impressió general (revistes, llibres).
- 30'7% en el paper d'embalar.
- 81'3% en el cartró.
- 31'3% en el paper higiènic.

 PROJECTE VERD

M · E · D · I · A · M · B · I · E · N · T

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

Per tot hi ha frau

Polissons de tota casta intenten treure negoci a Internet. Amb aquest nou fenomen i el seu gran sorgiment, només era qüestió de temps, que aquest tipus de gent trobàs la forma d'enganyar als que es troben en aquest nou món.

A continuació explicaré una sèrie de casos curiosos que s'han produït darrerament a Internet.

Un cas curiós va ésser en una "Website" pornogràfica, que a l'acabament de la pàgina, hi havia un missatge que recomanava davallar un programa per poder visualitzar imatges altament impactants. Molta gent va pitjar aquesta opció i va baixar el programa, el va instal·lar, i després el va executar . . . , fins aquí tot normal, però la sorpresa va venir quan uns mesos després va arribar la factura de telèfon, amb unes cridades facturades cap a Moldàvia. Els afectats van protestar però els van ratificar que les cridades es varen fer del seu telèfon. Per suposat la companyia telefònica no els va tornar el cost de les cridades. El truc de la qüestió va ser que el programa desactivava l'altaveu i cridava directament a Moldàvia, i no al proveïdor contractat, i passava de cridada local a cridada internacional, amb la seva corresponent diferència de preu. El que no s'ha averiguat és qui i perquè es feia això.

Un altre cas, de diferent categoria, i que s'hauria de mirar si és o no frau, és la següent: A Internet, per accedir a les pàgines Web d'una empresa, s'ha d'introduir la direcció **http**. La majoria, per no dir totes, són el nom de l'empresa, precedit per les tres **w**, i seguit de **.com** o **.es** (exemples: `http : \ www.uib.es`, `http: \ www.cadena40.es`, `http: \ www.ibm.com`, etc). Això és molt senzill de

fer, però el problema ve quan has de demanar l'adreça. A l'estat espanyol, l'organisme que dona aquestes adreces, sol·licita els IAE de l'empresa per poder posar el seu nom, per el sufixe sempre és **.es** (prefixe regional que informa que és de l'estat espanyol). Però a nivel mundial hi ha el registre a INTERNIC, que s'encarrega de donar aquestes adreces, i no demana cap document, només s'ha de demanar, i si no n'hi ha cap, el donen. I això és el que han fet uns espavilats, han demanat direccions amb el nom de grans empreses, i a l'hora que les empreses han volgut posar les seves pàgines Web a la xarxa i han demanat la direcció els han respost ja que està donada d'alta, i l'únic remei que han tingut ha estat anar als jutjats a defensar el seu dret a utilitzar el seu propi nom, o pagar grans quantitats als que ja s'havien avançat. Una de les darreres grans empreses que han triat l'opció de pagar, ha estat McDonalds, que ha pagat una gran quantitat a una aficonat a l'informàtica, que l'única feina que havia fet era haver enviat un missatge per e-mail a Internic perquè li donassin aquest domini.

Un altre cas, però que va tenir poc èxit, va ser que els usuaris d'internet, rebien via e-mail un missatge del seu proveïdor, diguent que degut a canvis en les configuracions havien d'enviar les seves dades (login, password, número de targeta de crèdit, etc). La majoria no va fer cas del missatge, ja que venia d'un servidor de correu anònim (@bigfood.com), amb aquest servidor, és impossible sebre qui envia el missatge. Però hi va haver gent que va enviar les seves dades, que van ésser utilitzades per accedir a Webs que han de pagar, i per comprar a la mateixa Internet.

Guillem Vanrell

ESPORTS

FUTBOL

Amb la disputa dels dos partits darrers del mes de març contra el Montuïri i el Peguera les aspiracions del C. E. Algaida de cara a situar-se en els llocs d'ascens han fet fumet, ja que ha quedat despenjat dels primers llocs de la classificació.

Això no vol dir que l'equip no hagi funcionat, sinó tot el contrari; s'ha fet una bona campanya, però creim que amb molts d'altibaixos que han impedit lluitar fins al final per una plaça d'ascens.

Els resultats del mes de març han estat:

Verge de Lluc-Algaida 1-1
Algaida-Murenc 3-0

Montuïri-Algaida 3-1

Algaida-Peguera 1-2

Amb aquests resultats l'equip queda en 5a. posició, però despenjat dels primers llocs encara que queden 24 punts per jugar.

Juvenils

L'equip de juvenils ha disputat tres partits durant el mes de març amb aquests resultats:

Algaida-Campanet 1-4

B. R. Llull-Algaida 3-2

Algaida-Colònia 2-2

Cadets

L'equip dels cadets ja ha acabat la seva lliga amb una classificació final no gaire lluïda ja que han quedat penúltims d'onze equips. Els darrers resultats han estat:

Barracar-Algaida 4-0

Algaida-Cardessar 1.3

Porreres-Algaida 2-0

Infantils

Resultats de l'equip d'infantils:

Barracar-Algaida 6-0

Algaida-Santanyí 1-1

Cala Millor-Algaida 3-0

Benjamí Futbol 7

L'equip de l'Algaida Atlètic aconseguí el segon triomf consecutiu, tota una bona nova pels jovenets jugadors.

Son Servera-Algaida A.1-3

Algaida A.-Escolar 1-4

Margaritenc-Algaida A.7-0

Algaida-Vilafranca 2-5

Benjamí Futbol 7

L'equip d'en Mateu Llull durant el mes passat ha jugat aquests partits:

Aquesta foto és de l'any 71 i ens mostra els components de l'equip de l'Algaida, tots ells algaidins. Drets: Mora, Simon, Matgi, Munar, Barceló, Trobat, Mudoy, Company, Felip, Miquel, Brauet, Noguera i Trobat. Acotats: Oliver, Capellà, Corredor, Joieta, Sitjar, Ramis i Isern.

Algaida-Sineu 2-5

Murer-Algaida 4-2

Algaida-Artà 6-1

S.Salvador-Algaida 2-5

FUTBOL FEMENÍ

Durant aquestes passades festes va tenir lloc la presentació d'un equip de futbol femení a Algaida.

Molta expectació va aixecar i les nines donaren una bona imatge ja que aconseguiren empatar a zero gols contra un equip, el Sant Jordi, ja molt més rodat i entrenat.

Anim i a veure si dura.

III Torneig Vila d'Algaida 97

Les passades festes de Pasqua s'ha disputat el tercer torneig de futbol base amb no molt bona sort pels equips algaidins ja que quedaren en quart lloc.

Encara que, com sempre, molt bé per l'actitud esportiva mostrada i molt bé per aquest torneig que aglutina un bon nombre d'aficionats al Porrassar.

Classificació final:

Futbol 7 grup A

1. Penya Arrabal
2. Marier
3. Manacor
4. Algaida

Futbol 7 grup B

1. Valldemossa
2. Sant Jordi
3. Santa Maria
4. Algaida

Infantils

1. Santa Maria
2. Bunyola
3. Platges de Calvià

4. Algaida

VETERANS

L'equip de Veterans d'Algaida està disputant el PLAY OFF per guanyar el títol d'empreses contra els Veterans Bunyola, Puigcerçós i Bar Miquel, tres grans equips que faran difícil arribar a la final.

Després de la primera jornada l'equip figura en primera posició ja que ha guanyat els de Bunyola.

V.Algaida-Bunyola 3-1

Puigcerçós-B.Miquel 1-1

Penya Mallorquinista d'Algaida

El passat 24 de març es va inaugurar oficialment la Penya Mallorquinista d'Algaida amb la presència de directius i jugadors de l'equip capdavanter de les Illes.

Una bona torrada i els corresponents parlaments varen presidir una vetlada molt animada i alegre.

La seu està instal·lada al Bar des Poble, a Sa Plaça, i el president és en Toni Mudoy.

VOLEIBOL

Escola d'iniciació al voleibol. Ha tengut molt d'èxit ja que les jovenetes que hi participen ho fan amb moltes de ganes i els progressos són extraordinaris. Possiblement el mes de maig podran començar a fer qualche partidet amb altres equips.

Promoció

Els equips alevins han

jugat pocs partits aquest mes, entre el parèntesi de les festes i qualche partit ajornat.

Els resultats han estat un poc fluixets, però cal no desanimar-se ja que els equips van adquirint una bona tècnica i poden donar sorpreses a finals de temporada.

Resultats:

Petra A.-Algaida B 2-0

Petra B.-Algaida A 0-2

Algaida B- Vilafranca 1-2

Infantil

L'equip infantil juga al grup B que classifica del 5è al desè lloc i si no tenim mala sort amb les lesions pot quedar ben classificat.

CIDE-Algaida 0-3

Algaida-Son Servera 3-0

Cadets

Encara juga la fase final del campionat de Mallorca per veure quins seran els dos equips que aniran al campionat de Balears que es farà a finals d'abril. De moment les jugadores del C.V.Algaida van en segon lloc, però tot es decidirà, si no hi ha cap imprevist, la darrera jornada en què l'equip va al camp del Sant Josep Obrer que és l'altre quip que ens pot prendre la segona posició. La primera és inamovible en favor de l'Alaró.

Esperam que tinguin sort i es puguin classificar. La junta directiva del club fa sebre que el recolzament per part de l'afició serà molt necessari per ajudar a passar a la

final i, de passada, imtentar revalidar el títol de campió de la temporada passada. Ànim, sort i la moral ben alta!!!

Juvenils

La lliga juvenil ja ha acabat i l'Algaida ha quedat el quart classificat d'una lliga de setze equips.

No està malament si tenim en compte que és el primer any que hi participen.

Torneig de Montuïri de voleibol 2x2

Un bon grapat de parelles d'Algaida participa aquest mes d'abril en el torneig de les festes de Pasqua a

Montuïri, un torneig amb la participació de 22 parelles. Els partits són eliminatoris i desitjam que les parelles algaidines facin un bon paper.

JOAN TROBAT

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL

ACTIVITATS DE L'OBRA CULTURAL

Diumenge 13 d'abril. I TROBADA DE L'OCB - 35 anys.

Veniu amb nosaltres a Lluç a viure un dia de festa. Apunteu-vos abans de dia 7 a Catalina Martorell (tfn 665261) o a Joan Mulet (tfn 665040).

"Junts, per anar endavant"

Diumenge 20 d'abril: excursió pel terme de Santa Eugènia. Gaspar Valero ens conduirà per tots els indrets interessants d'aquest poble veí i ens explicarà tot allò que cal saber-ne. Si vos animeu, apunteu-vos a Jerònia Cañelles, telèfon 665249. Sortida a les 9'00h de Sa Plaça, amb cotxes particulars.

GLOSA

ES RABASSOTS

Quan s'acaben ses magranes
llavors comencen es jocs,
guardem-mos es rabassots
fins que facin "oreianes".

Es de sa tercera edat
els podem anar a guardar
amb una verga amb sa mà
que no mos ne prenguin cap.

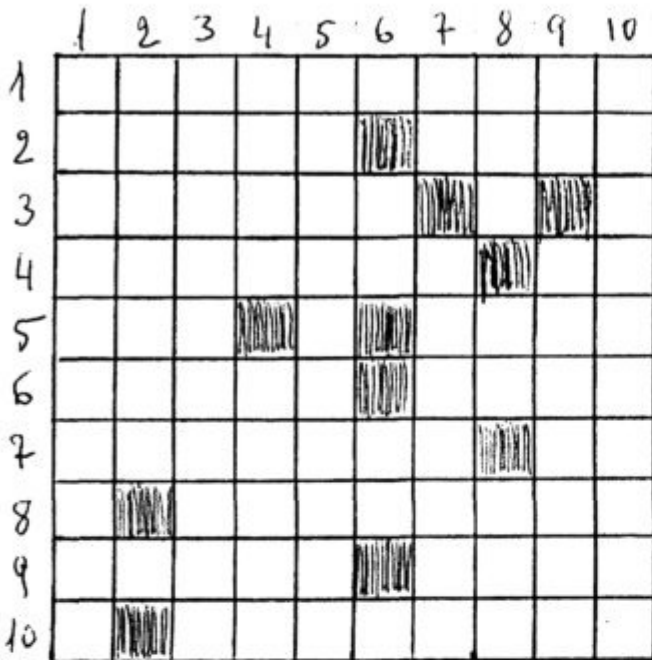
Cada dia mirarem
si mos hi peguen grapades,
de créixer estaran acabades,
llavonses les collirem.

En 'ver de fer sa torrada
llenya haurem d'anar a cercar:
no mos ne vàrem guardar,
no en tenim de reservada.

Podeu pensar quin jornal
arribarem a guanyar:
qui en voldrà venir a menjar
que dugui s'oli i es pa,
noltros hi posam sa sal.

MARIA AMENGUAL "MERRIS"

PASSA TEMPS

Horitzontals: 1. Una de les branques de la filosofia. 2. Principi, començament. Decadència, declivi. 3. Figueres de moro. Punt cardinal. Doble escaire. 4. Perfumada, aromàtica. Lletre grega. 5. Tripulació, dotació. Lletre que indica el màxim plaer sexual. Instrument d'afaitar (al revés). 6. Lloança (al revés). Aeroplà, aeronau (al revés). Desmentit, refusat (al revés). La primera a donar la nora al revés. 8. Obre enciclopèdies. Enganyí, estafi (al revés). 9. Fer, causar (al revés). Corda gruixada d'espart. 10. Llarga i prima. Cullerots de fusta.

Verticals: 1. Propi del grup que no constitueix la majoria. 2. Dona que és tècnica en el tractament del vi. La primera. 3. Estudi basat en la classificació en tipus (pl.). 4. Aràcnid paràsit. Llebroxia. 5. Relatiu al desenvolupament dels organismes. 6. No hi ha qui l'engreixi. Bessonada nazi. Article mascle. Punt cardinal. 7. Sensació que se sent. Conferenciant, predicadora (al revés). 8. Consonant pornogràfica. Nàusea. Glaç. 9. Gos. Tallar els brots tendres d'un arbre (al revés). 10. Esveradets, espantadets.

Els resultats dels mots encreuats els trobareu a la pàgina 5.

T N N A D A L R E
 S E I P L E R S S
 O M N C M N E U S
 E E N J A A R C U
 A S R Z N N J A A
 A I A U E R O I L
 E R A S B C A R O
 I R T N E C A U C
 V O A L C A R N I
 A S I C R A N R N

Sopa de lletres

Heu de localitzar deu noms de persona que comencin amb la lletra "N". Amb les lletres sobrants llegireu un proverbi del "Llibre de tres" de Fra Anselm Turmeda.

Solució a la passada sopa de lletres. Després d'eliminar els deu noms de persona començats per "N", es llegeix: "Ja se sap que els matinetes d'abril / són lleugers com una carícia". (Josep Ma. Llompart).

vas calculant i, és com tot, arribes a posar les quantitats exactes. Pel que fa a les receptes, puc dir que he anat ampliant els plats a base de provar-ho abans amb la família...

-Com deis, reprèn en Sebastià, la gent se'n va molt satisfeta del menjar, i de l'entorn, ho comprovam tant amb els comentaris que ens fan com amb els que es fan entre ells. Però el que voldria remarcar, i que per a nosaltres és molt important, és la idea que en tenim, del Santuari. Segueix essent un Santuari, no s'ha comercialitzat com altres indrets de Mallorca que tots tenim al cap. Per mi, foren molt profitoses les converses a què vaig assistir amb persones com l'arquitecte Gamundí, el Senyor Joan Caldés, que fou director del Banc d'Espanya, o els batles de Lluçmajor Don Gabriel Ramon o el Senyor Martínez; totes aquestes persones, i el rector, mantenien converses mentre es feien les obres de reforma o millores, llargues converses durant les quals jo procurava estar ben atent; en vaig treure una idea molt clara: Gràcia és un Santuari, i ha de seguir essent-ho. Pensa que la meua idea inicial, en el moment del boom turístic, era muntar aquí un restaurant i un bar, per poder-ne viure. Parlant amb aquesta gent, i escoltant molt, vaig aclarir-me. Avui encara seria fàcil obrir un restaurant per al gran públic, però no ho he volgut fer. I una cosa que em satisfà és sentir gent de Lluçmajor, gent del carrer, que m'agraeix que haguem conservat el Santuari tal com està avui.

Fa 27 anys que som aquí, i només puc dir que els he disfrutat; a la nostra manera, fent molta feina, però els hem disfrutat tots dos. Hem conegut molta gent sana, que estimen els nostres paisatges i la nostra cultura, i quedes satisfet quan veus que valoren el que hem fet durant aquests anys. A títol d'anècdota, et diré que aquí es varen redactar els estatuts de Greenpeace a Espanya. En Xavier Pastor i el president de Greenpeace d'Alemanya, amb dos més, aquí dalt, d'amagat perquè els periodistes no sabessin on eren, redactaren els primers estatuts.

Ens hem allargat molt, massa pot ser, però és que la conversa amb en Sebastià i na Francisca és fluïda, natural, familiar...L'únic que els puc dir, per despedir-nos, és que quan pugin al cel, Sant Pere els farà estar una temporadeta al Purgatori, perquè en vida han disfrutat d'un vertader paradís.

JOAN MULET

ESCOLES AFORTUNADES

Escoles de Cas Concos des Cavaller (Felanitx)

(UNA XERRADETA... continuació)

-Si mal no record, devers l'any 72 pujaren a concentrar-se els jugadors juvenils de l'Algaida. Llogàveu habitacions o cel·les?

-No, no en llogàvem. Hi hagué un moment en què ho provàrem, però duia molta feina i no era rendible. Efectivament, l'equip de juvenils va pujar abans del partit contra el Cide. Jo abans jugava amb S'Arenal, amb en Ramis i n'Isern, i a través d'aquesta relació, vengueren aquí. Després jo mateix vaig jugar amb l'Algaida, i eren bastant freqüents els sopars de jugadors i directius.

-Sí, jo encara record les porcelles que ens rostia ton pare. Bé, i tu, Francesca, quan entres a rotlo?

-Com heu dit, grups d'algaidins pujàvem a fer berenades de pa amb oli, amb la gent de l'Obra, per exemple, i així vaig conèixer en Sebastià. I en qüestió de tres o quatre mesos fórem casats. Això era l'any 75.

-A partir d'aquí, continua en Sebastià, començarem més seriosament a preparar dinars i sopars o berenars encarregats per grups de gent. Hi ha coses curioses que ara record. Per exemple, tots els tractes els tenia amb un vicari de Lluçmajor que tenia el títol de "rector del Santuari"; després va ser el mateix rector qui tenia els dos títols. Una altra cosa curiosa és que tots els caixonets dels doblers tenien tres claus, i per obrir hi havia d'haver els tres responsables: una clau la tenia el rector, una altra l'Ajuntament i la tercera un "clauer", que era una persona d'una possessió dels voltants. Això va desaparèixer amb el bisbe Campins, però encara hi ha els tres forats de les tres claus.

-El fet de viure a Gràcia, vos ha duit problemes, sobretot amb els vostres fills?

-En absolut, contesta na Francesca. Això sí, hem fet molts de viatges, tant per l'escola com pel futbol (tots dos són futbolistes, ens aclareix, com son pare); però ho fèiem de gust. I ara n'estan molt orgullosos i contents, de viure aquí.

-Les darreres vegades que he pujat per aquí, hi he trobat més gent que abans; teniu moltes visites?

-Aquest és un tema que ens preocupa, i molt: la massificació del Santuari. Això no és un lloc públic, és una propietat privada, i la gent a vegades no ho entén; no queda més remei que regular les visites; el problema és que ens hem adonat que aquest lloc està dins les rutes turístiques que es venen als estrangers. Fa temps vaig trobar damunt un banc una guia de Mallorca en alemany; la vaig fullejar i vaig veure unes fotos de Gràcia, a una d'elles hi era jo traient aigua d'una cisterna. Ara, per fer reportatges per televisió o pel que sigui, ja deman un permís del bisbat o de la parròquia.

-Però, a part d'aquestes visites "molestes", deu venir gent més interessant.

-Per sort, sí. Per exemple, tenim una bona amiatat amb na Maria del Mar Bonet, i a través d'ella hem conegut en Lluís Racionero; també ens hem fet amics d'en Rafel Ribó... Na Maria del Mar venia bastant, en una ocasió anàrem a Barcelona i ella ens va dur a Girona, on dinàrem amb en Racionero i altres persones molt agradables. Com que en Lluís volia escriure un llibre sobre en Ramon Llull, na Maria del Mar li va proposar, mig en broma mig seriosament, venir a documentar-se en directe allà on va viure "lo foll"; i així ho va fer: va venir a passar dues setmanes amb nosaltres. És un home molt interessant, i que et feia veure i viure coses de les quals no ens hauríem adonat mai. (Per cert, ells no ho han contat, però el llibre que Lluís Racionero publicà, *Raimon o el seny fantàstic*, duu una dedicatòria ben eloqüent: "Als ermitans de Gràcia, na Francesca i en Sebastià, que guarden els coloms i la font on s'abeurà el solitari de Randa").

-La gent que puja aquí, a més de disfrutar d'un lloc meravellós, se'n va molt, però molt, satisfeta del menjar. On aprenueres a cuinar, Francesca?

-Mira, quan vaig venir, com aquell qui diu, no sabia fregir un ou. És un dir, però de cuina, en sabia poca cosa. N'he anat aprenent mentres practicava. Ara bé, he de dir que, com has dit, la gent se'n va satisfeta del menjar, es veu que em surt bo. Al principi, un dels problemes que més em preocupaven era la quantitat de menjar, no sabia calcular, i normalment me'n sobrava; després ho

UNA XERRADETA AMB...

na FRANCESCA i en SEBASTIÀ de GRÀCIA

Na Francesca Miralles i en Sebastià Amengual, de Gràcia, són dues persones prou conegudes a Algaida, ja que ella és algaidina i ell llucmajorer, però va jugar amb l'Algaida a futbol i després va entrenar equips de joves, i avui hi juga el seu fill Toni. Encara que com a responsables de Gràcia viuen sempre allà, és molt freqüent veure'ls per Algaida, sobretot seguint els cossiers. Només pel fet de deixar la seva casa com a local de l'Obra Cultural Balear a Algaida, en unes condicions simbòliques, ja els consideràvem persones altruistes i amants de la nostra cultura; després de parlar un parell d'hores amb ells, aquesta opinió s'ha confirmada i fins i tot multiplicada. Serà difícil plasmar l'entusiasme amb què parlen, sobretot en Sebastià, de les obres de reforma del Santuari i del seu entorn.

-Per fer una mica d'història, quan i com arribàreu aquí?

-L'any 69, jo era molt jove, diu en Sebastià, vaig saber per casualitat que no hi havia ningú que es volgués cuidar de Gràcia, com a donat, i em vaig interessar pel tema. La gent del meu entorn em va dir que estava boig, ja que era un moment en què hi havia feina a voler i era fàcil guanyar doblers; el meu pare fou qui més em va ajudar. Jo ja coneixia Gràcia, perquè uns oncles meus hi estaven com a donats, i quan ma mare esperava el meu germà, jo vaig venir aquí que tenia mesos i, com aquell qui diu, m'hi vaig criar. Després, ja més gran, sempre em va tirar venir aquí dalt, a passar les vacances, per exemple. Com ja he dit, els meus amics no entenien que volgués venir com a donat, però dia 4 de gener de 1970 vaig prendre possessió del Santuari; inicialment m'ajudava un altre jove, però aviat vaig quedar tot sol, amb el meu pare que m'ajudà molt.

-Què és exactament un "donat"?

-Realment és el responsable de la conservació del Santuari. La Parròquia li fa "donació" de l'ús del Santuari a canvi de la conservació i del manteniment. No té cap compensació econòmica, cap sou; al principi l'Ajuntament de Lluçmajor pagava mil pessetes mensuals, però aviat això va desaparèixer. El *modus vivendi* havia d'esser el que pogués treure del bar, i de qualque berenar i sopar. I així vaig començar.

(Continua a les pàgines anteriors)

